ne aliquid deuiet. si de numero elementorum de
motu atque ordine. et defectibus syderum de figura
celi. de naturis et generibus animalium. fruticum. lapidum.
fontium. fluminum. montium. de spaciis locorum
et temporum. de signis imminentium tempestatum. et aliis
sequentibus de hiis rebus quas illi vel inuenerunt
vel inuenisse se estimant. xpianus ignoret. quia
nec ipsi reperierunt omnia tanto excellentes inge
nio flagrantes studio. habundantes otio. et que-
dam humana coniectura inuestigantes. quod vero
historica experientia perscrutantes. et in eis que
se inuenisse gloriantur. plura opinantes potius quam

Satis est xpiano rerum creatarum. xi. scientes
causam siue celestium. siue terrestrium. siue vi
sibilium. siue inuisibilium. non nisi credere bonitatem crea
toris. quia est vnus deus et verus. nullamque esse natu
ram. que non aut ipse sit aut ab ipso. eumque esse tri
nitatem. patrem scilicet et filium a patre genitum. et spiritum sanctum
ab eodem patre et filio procedentem. sed vnum eundemque spiritum

Ab hac summe et equa. xii. et patris et filii
liter et incommutabiliter bona trinitate crea
ta sunt omnia: nec summe. nec equaliter. nec incommu
tabiliter bona. sed tamen bona etiam singula. simul vero
vniuersa bona valde. quia ex omnibus consistit vniuersita
tis quedam admirabilis pulcritudo. xiii.

In qua etiam illud quod malum dicitur bene ordinatum
et loco suo positum. eminentius commendat

bō ut magis placeāt ⁊ laudabiliora sint dum
ꝯpantur malis. Nez eī deus omp̄s. ⁊ qđ etiā in
fideles fatent̄ tecū cui sūma ptās cū sūme bonꝰ
sit ullomō sineret mali eē aliquid in opibꝰ suis
n̄ usqꝫ adeo op̄s eēt ⁊ boꝰ ut bn̄ faceret ⁊ de ma
lo. Quid ē aūt aliud qđ malū đr. n̄ priuacō bo
ni. Nā sicut corpibꝰ aīaliū nichil ē aliud morb̄
⁊ vulneribꝰ affici q̄ sanitate p̄uari. neqꝫ eī id
agitur cū adhibetur curatio. ut mala illa q̄ me-
rāt. id est morbi ⁊ vulnera hinc recedant ⁊ ali
bi sint. ꝫ vtiqꝫ ut nō sint. nō eī vlla substātia.
ꝫ carnalis sb̄stātie viciū ē. vulnus aut morbꝰ
cū caro sit ip̄a sb̄stantia ꝓfecto aliqđ bonū est
cui accidūt ista mala. id est priuacōnes eius
boni qđ đr sanitas. ita etiā animoꝝ quecunqꝫ
sūt vicia. naturaliū sūt p̄uacōes bonoꝝ. Que
cū sanantur nō aliquo transferuntur. ꝫ ea que
ibi erāt. nusquā erūt. quando in illa sanitate

Nature igr̄ xiiij. non erunt.
oēs. qūo naturaꝝ ꝓrsus oīm cōditor
sūme bonꝰ ē. bone sunt. Sꝫ qr nō sic̄ eaꝝ ꝯditor
summe ⁊ incōmutabilr̄ boē sunt ideo in eis ⁊ mi
nui bonū ⁊ augeī pōt. Sꝫ bonū minui malū est.
quāuis quātūcunqꝫ minuatur. remaneat ali
quid. necesse est. si ad huc nature ē vn̄ natura
sit. Nez eī si qualiscūqꝫ ⁊ qn̄tulacūqꝫ natura ē:
ꝯsumi bonū qđ natura ē n̄ ⁊ ipsa ꝯsumatur pōt.

Merito quippe natura incorrupta laudatur.
Porro si ⁊ incorruptibil' sit que corrūpi oino
non possit. multo ē procul dubio laudabilior
cū vero corrūpit'. ideo malū est eius corruptio
qꝛ eā qualicunqꝫ priuat bono. Nā si nullo mō
priuat. nō nocet: nocet aūt ad imēdo bonum.
Ruā diu itaqꝫ natura corrūpitur. inest ei bonū
quo priuetur. ac ꝑ hoc si nature aliquid rema
nebit. ꝙ iam corrūpi nequeat. profecto natu
ra incorruptibil' erit. ⁊ ad hoc tam magnū bo
nū corruptio nō ꝑueniet. ac si corrumpi nō de
sinet. nec bonū vtiqꝫ hr̄e desinet. quo eā possꝫ
priuare corruptio. Ruā si penitus totāqꝫ ꝯsūp
serit. ideo nullū bonū inerit. qꝛ natura nulla e-
rit. Ruo circa bonū ꝯsumere corrupcō nō pōt.
nisi ꝯsumēdo naturā. Oīs eī natura bonū est.
magnū. si corrūpi nō pōt. ꝑuū si pōt. Negari
tn̄ bonū eē. nisi stulte atꝫ in ꝑite ꝓrsus nō pōt
Rue si corrupcōe ꝯsumit'. nec ipā corrupcō re
manebit. nulla vbi eē possit subsistēte natura

AC ꝑ hoc nullū est qđ dr̄ malū: si ·xv·
nullum sit bonū. Sꝫ bonum om̄i malo
carens. integrum bonum est. Cui vero inest
malum viciatū vel viciosum bonū est. nec ma
lum vnquā pōt eē vllum. vbi ē bonum nullū
Vn̄ res mira ꝯficit'. ut qꝛ oīs natura inquā'm
natura est bonum ē. nichil aliud dici videatur

cū viciosa natura mala eē dr nisi malū eē qd bo
num ē. nec malū esse nisi qd bonum ē. quo oīs
natura bonum ē. Nec rs aliqua mala eēt. si rs
ipa que mala ē natura nō eēt. Non igr pōt eē
malū nisi aliqd bonū. Qd cū dici videatur ab
surde. conectio tñ racōcinacōis huiꝰ velut in
euitabilit nos ꝯpellit hoc dicē. Et cauendū est
ne incidamꝰ in illam sentētiam propheticam
vbi legitur. Ve hijs q̄ dicūt ꝙ bonū ē malū. ⁊
qd malum ē bonū. qui dicunt tenebras lucem.
⁊ lucē tenebras. qui dicūt dulce amaꝝ. ⁊ ama-
rum dulce.

xvi.

Et tñ dñs ait. Malus hō de malo thezau
ro cordis sui ꝓfert mala. Quid ē malꝰ
hō. n̄ mala natura. ꝙ hō natuā ē. Porro si ali
qd bonꝰ hō ē. ꝙ natura ē. q̄d ē malꝰ hō n̄ malū
bonū. Tñ cū duo ista discernimꝰ inueniꝰ nec
ideo malū ꝙ hō ē. nec ideo bonum ꝙ iniquus
ē. ꝫ bonū. ꝙ hō. malū. ꝙ iniquus. Quisquis ḡ
dicit malum est hoīem eē. aut bonum ē iniqū
esse. ipse incidit in propheticā istam sententiā.
Ve illis qui dicunt ꝙ bonum est malum. ⁊ ꝙ
malum est bonum. Opus enī dei culpat ꝙ ē ho-
mo. et laudat vicium hoīs qd est iniquitas.
Omnis itaqꝫ natura ⁊ si viciosa est. inquantū
natura est bona ē. inquātū vicōsa ē mala est.

Qua propter in hijs contrarijs que bona et mala vocantur illa dialeticorum regula deficit qua dicunt. Nulli rei duo simul inesse contraria. Nullus enim aer simul est lucidus et tenebrosus. nullus cibus aut potus simul est dulcis et amarus. nullum corpus simul vbi album. ibi et nigrum. nullum simul ibi deforme vbi formosum. Et hoc in ac pene in multis in omnibus contrarijs reperitur. ut in re vna simul esse non possint. Cum igitur bona et mala nullus ambigat esse contraria. non solum simul esse non possunt. sed etiam mala omino sine bonis et nisi in bonis esse non possunt: quamuis bona sine malis esse possint.

Potest enim bonum vel angelus non esse iniustus. iniustus autem non potest esse nisi bonum vel angelus. et bonum est quod homo. bonum quod angelus. malum quod iniustus. Et hec duo contraria ita simul sunt. ut si bonum non esset. prorsus nec malum esse potuisset. quia non modo vbi consisteret sed vnde oriretur corruptio non haberet. nisi esset quod corrumperetur. quod nisi bonum esset nec corrumpetur. quoniam nichil est aliud corruptio quam boni exterminatio. Ex bonis igitur mala orta sunt. et nisi in aliquibus bonis non sunt. nec erat vnde oriretur vlla mali natura. Nam si esset inquantum natura esset: profecto bona esset. et aut incorruptibilis natura magnum esset bonum. aut etiam natura corruptibilis nullo modo esset nisi aliquod bonum. quod bonum corrumpendo

posset ei nocere corrupcō. xix

Sed cū mala ex bonis orta esse dicimus nō putetur hoc dn̄ice sententie refragari qua dicit. Non pōt arbor bona fructus malos facere. Non pōt eni sicut veritas dicit vua colligi de spinis. quia nō pōt vua nasci de spinis. ꝫ ex bona terra ⁊ vites nasci posse videm⁹ ⁊ spinas. ⁊ eodē modo tanq̄ arbor mala frcūs bonos. id ē opa bona non pōt facere mala volūtas. ꝫ ex bō hoīs natura oriri volūtas ⁊ bō pōt ⁊ mala. nec fuit ꝓrsus vn̄ p̄mitus oriretur volūtas mala. n̄ ex āgeli ⁊ hoīs natura bō qd̄ ⁊ ipē dn̄s in eodē loco vbi de arbore ⁊ fructib⁹ loq̄batur. apertissime on̄dit. Ait eni. Aut facite arborem bonam ⁊ fructum eius bonū. aut facite arborem malā. ⁊ fructum eius malū. satis admonens ex arbore quid̄ bona malos. aut ex mala bonos nasci fruct⁹ nō posse: ex ip̄a tamē terra cui loquebatur vtramq; oriri posse arborem.

Que cū ita sint quando xx nobis maronis ille versus placz. Felix qui potuit rerum congnoscere causas. Non nob̄ videatur ad felicitatē ꝯseqn̄dam ꝑtinere si sciam⁹ cās magnorū in mūdo corpaliū motuū. q̄ abditissimis natuē sinib⁹ occulunt̄. vn̄ tremor terris q̄ in maria alta tumescūt obicib⁹

ruptis rursusq; in seipā residunt equora. ⁊ ce
tera hmōi: ꝫ bonaꝝ ⁊ malaꝝ reꝝ causas nosse
debemus. Et id hatten⁹ quaten⁹ eas homini
in hac vita erroribꝫ erūmnisq; plenissima. ad
eosdē errores ⁊ erūpnas euadendas nosse
cōceditur. Ad illā quippe felicitatē tendendū
est: vbi nulla quatiamur erumpna. nullo er
rore fallimur. Nam si cause corpaltū motionū
noscende nobis eeñt. nullas magis nosse q̄
nr̄e valitudinis deberemus. Cū vero eis igno
ratis medicos querim⁹. quis nō videat ꝙ de
secretis celi ⁊ terre nos lateat quāta sit pacīa

Quamuis eī error xxi nesciendo.
quāta possum⁹ cura cauend⁹ sit. nō so
lū in maioribꝫ. veꝝ etiā in minoribꝫ rebus. nec
n̄ reꝝ ignorātia possit errari. nō est tñ ꝯseqñs
ut cōtinuo erret quisquis aliquid nescit. ꝫ q̄s
quis se existimat scire qđ nescit. ꝓ vero q̄ppe
approbat falsum. qđ erroris ꝓpriū est. Verū
tñ in qua re quisq; erret. inter est plurimum
Nā in vna eademq; re ⁊ nescienti sciens. ⁊ errā
ti nō errans. rcā racōne ꝓponitur. In diuers
aūt rebꝫ. id est cū iste sciat alia. ille alia. ⁊ iste
utiliora. ille min⁹ vtilia. ꝑ etiā noxia. quis nō
in eis que ille scit. ꝑferat ei nescientē. Sūt em̄

Iqueđ que nescire q̄ scire melius sit. xx
Tem nō nullꝫ errare profuit aliqñ. ij.